

Spreek je gedachten en gevoelens uit in de rechtszaal. Dat doet goed.

nabestaande Wanda Beemsterboer

interview • Het spreekrecht voor slachtoffers van misdrijven wordt opnieuw uitgebreid. Wanda en Jacques Beemsterboer, wier dochter werd vermoord, zijn blij met die ontwikkeling.

‘Dat mijn woorden van invloed waren op het vonnis had ik niet verwacht’

Isabel Baneke
redactie binnenland

Hij kon niet anders dan zijn vinger opsteken. Vooraf bekokstofd had hij dat allerminst, het was een spontane reactie op het vonnis. En tot zijn eigen verbazing kreeg Jacques Beemsterboer het woord van de rechter. “Volgens de wet was ik als nabestaande de enige aanwezige die niets mocht zeggen in de rechtszaal. Maar nu werd mijn stem alsnog gehoord, tijdens de allerlaatste zitting met de moordenaar van ons kind. Die kans heeft me veel voldoening gebracht.”

Die dag zou Gerold O. weer vrijkomen. Hij zat vast omdat hij op 2 december 2006 Nadine Beemsterboer (20) met talloze messteken om het leven bracht, excessief geweld waarvoor hij werd veroordeeld tot twaalf jaar cel en tbs met dwangverpleging. Nadine was zijn ex-geliefde en de dochter van Wanda en Jacques uit Doesburg. De ouders woonden tal van zittingsdagen over de gruweldaad bij.

“Nadat O. de gevangenis eind 2014 verruilde voor de tbs-kliniek, zijn er zo’n vijf of zes verlengingszittingen geweest”, herinnert Jacques zich. Rechters bepalen dan of tbs’ers zijn uitbehandeld. “Keer op keer stuurden we vooraf brieven, waarin we toestemming vroegen iets te zeggen in de rechtszaal. Maar die verzoeken werden telkens rigoureuus afgewezen door de rechter. Volgens de wet hadden we geen recht van spreken.”

“Pijnlijk was dat”, vult Wanda haar man aan. “We werden simpelweg genegeerd. De rechter heette ons geen welkom, het Openbaar Ministerie en de verdediging lieten ons links liggen, we moesten achterin plaatsnemen en dat was het. Iedereen kreeg een flesje water behalve wij, is dat niet veelzeggend? Dat heeft me geraakt. Van nature ben ik niet boos aangelegd, maar toen voelde ik op een gegeven moment zo veel woede en frustratie van binnen, dat ik besloot niet meer naar de verlengingszittingen te gaan.”

Ze begrijpt heus dat feiten moeten voorgaan, snapt dat scheldpartijen niet thuishoren in de rechtszaal. “Maar het is zo overweldigend en allesomvattend, de situatie waarin je terecht komt wanneer je naaste je zo plotseling en op zo’n manier wordt afgenomen. Het minste wat je dan gegund kan worden, is het doen van je zegje in de rechtszaal. Het gaat om gezien en gehoord worden, meer om erkenning dan genoegdoening. Voor het herstelproces is het essentieel dat je je gevoelens kunt uiten tegen de juiste personen. Dat ik dat niet heb mogen doen is ongezond geweest, daarvan ben ik overtuigd.”

Jacques bleef wel naar de zittingen afreizen. “Toen ik op die laatste dag toch plots mocht spreken van de rechter, had ik niet de verwachting

Wanda en Jacques Beemsterboer.
FOTO KOEN VERHEIJDEN

‘Ik zou graag met de vader over mijn dochter praten. Die optie wil ik houden.’

dat mijn woorden van invloed zouden zijn op het vonnis.”

Toch draaide de rechter haar beslissing terug. Ze had een gebiedsverbod aanvankelijk verruild voor een contactverbod met de nabestaanden, maar Jacques vroeg haar dat besluit te heroverwegen. Hij

droeg aan dat Wanda, andere familie en vrienden van Nadine de man absoluut niet tegen het lijf willen lopen, maar hijzelf staat open voor contact met de moordenaar van zijn kind. De twee spraken elkaar meermaals tijdens zijn opsluiting en Jacques zou nu graag via O. meer over Nadine te weten willen komen.

“Drie jaar lang hebben Nadine en hij een intensieve relatie gehad. In die periode werkte ik me drie slagen in de rondte en heb ik veel moeten missen. Ik zou graag met hem over haar praten. Hij wijst dat tot nu toe af, wil het niet meer over dat hoofdstuk in zijn leven hebben. Maar ik

wil in ieder geval dat die optie mogelijk blijft.”

Wanda was er niet bij toen de rechter gehoor gaf aan de wens van haar man. Wel ontwaarde ze de kracht van het spreekrecht bij hem. “Ik zou nabestaanden dan ook altijd op het hart drukken ervan gebruik te maken, hoe heftig het ook is. Zoek mensen die je daarbij kunnen adviseren, maar spreek je gedachten en gevoelens uit in de rechtszaal. Dat doet goed. Ik geloof niet dat je van zoiets heftigs ooit helemaal kunt herstellen, maar het stimuleert de acceptatie, helpt je door te gaan met je leven.”

En dan nog dit:

- Supermarkten en andere winkels mogen hun klanten niet langer op het verkeerde been zetten met zogenaamde ‘van-voor’-kortingen. Tot nu toe konden ze eerst even snel de prijs van een product verhogen, om een verlaging daarna als spectaculaire aanbieding te presenteren. De nieuwe regels bepalen dat de prijs waar de korting vanaf gaat, de laagste prijs moet zijn in de dertig dagen daarvoor.
- De maximumtarieven voor het aanvragen van een identiteitsbewijs of paspoort bij de gemeente gaan fors omlaag. Een identiteitskaart mag niet meer dan 37,99 euro kosten (was 68,53 euro) en een paspoort maximaal 58,89 euro (was 75,80 euro).
- Reguliere postzegels breken voor het eerst door het prijsplafond van 1 euro heen: ze gaan 1,01 euro kosten (was 96 cent).
- De accijns op frisdrank en alcoholvrij bier stijgt met ongeveer 9 cent per liter.
- Het ‘recreatief’ gebruik van lachgas, verantwoordelijk voor tal van verkeers- en andere slachtoffers (om over de risico’s voor de eigen gezondheid nog maar te zwijgen) wordt aan banden gelegd. Lachgas verkopen of bezitten is vanaf nu verboden. Het spul zit echter ook in patronen in slagroomspuiten. Die losse patronen mogen niet meer worden verkocht aan consumenten. Slagroomspuiten wel. Lachgas blijft toegestaan als toevoeging aan voedingsmiddelen en voor medische en technische doeleinden.
- In rechtszaken hebben nabestaanden en andere slachtoffers van misdrijven al enige tijd spreekrecht. Dat wordt uitgebreid met de stief- en pleegfamilie van slachtoffers. Later dit jaar komt er nog een uitbreiding: dan zijn verdachten verplicht om in de rechtszaal aanwezig te zijn als slachtoffers of nabestaanden van hun spreekrecht gebruikmaken.